

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 3. 4. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_30_CJL_NP2

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,

Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Jazyk a komunikace

Tematický okruh: Pojmenování nových skutečností

Téma: Slovtvorba kvíz

Metodický list/anotace: Kvíz s použitím interaktivní tabule

SLOVOTVORBA

KVÍZ

JAK VZNIKLO SLOVO TRUHLA:

- a) z německého nářečního slova „Truhel“
- b) z německého spisovného slova „Truhe“
- c) z českého slova „truhlík“

Toto slovo označovalo i rakev, viz. lidová píseň:
„Kdybych já věděl, že letos umru, dal bych si
dělat dubovou truhlu“.

Správně a) i b)

JAK VZNIKLO SLOVO „KONIKLEC“:

- a) složením ze slov „kůň“ a „klec“
- b) odvozením ze slova „poniklý“
- c) odvozením ze slova „nikl“

Správně b)

poniklý = převislý,
bylina s květem skloněným
k zemi, později lidé zkomolili
na koniklec

NÁZEV PAMPELIŠKA VZNIKL:

- a) ze staročeského „popí pléška“
- b) složením „pampa“ a „liška“
- c) odvozením od jména „Eliška“

Správně a) „popova pleš“ podle podoby holého květního lůžka po opadání nažek s chmýřím
(ovlivněno německým Pampelblume)

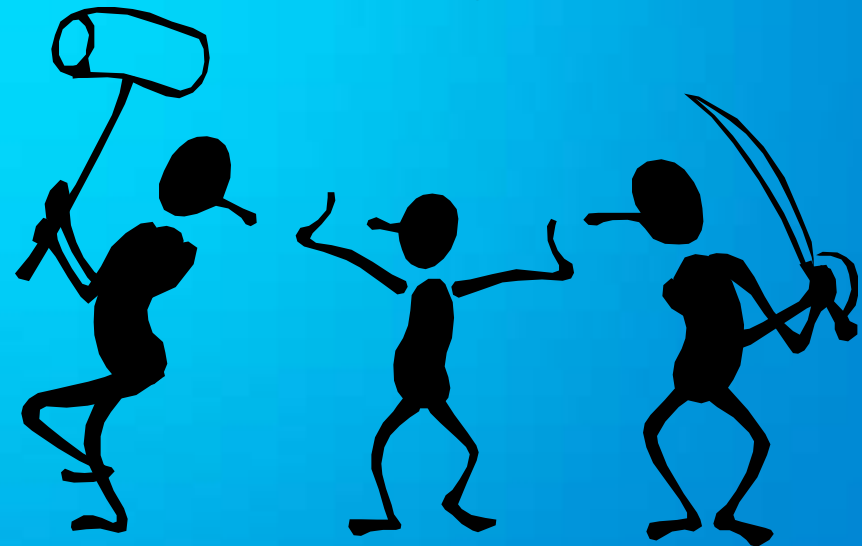

VÝRAZ LOTR VZNIKL:

- a) zkomolením slova „litr“
- b) zkrácením „Lotterbube“
- c) z německého „Vater“ přes české „fotr“

Správně b) Lotterbube   lotter = darebný

Bube = kluk

CO JE SPRÁVNÉ?

a) rozinka

b) hrozinka

Správně a) i b)

rozinka z německého Rosine

podle hroznů lidé změnili na **hrozinka**

SLOVO „ZAHRADNIČENÍ“ VZNIKLO:

- a) složením slov „zahrada“ a „ničení“
- b) odvozením od slova „zahrada“
- c) převzetím z ruského „zagrādít“

Správně b)

JAK VZNIKLY NÁZVY DNŮ V TÝDNU?

PONDĚLÍ = po neděli

ÚTERÝ = z ruského „vtaroj“ = druhý

STŘEDA = střed týdne

ČTVRTEK = čtvrtý den v týdnu

PÁTEK = pátý den v týdnu

SOBOTA = hebrejské šabbat, den odpočinku

po šesti pracovních dnech, přejato v počátcích křesťanství

NEDĚLE = nedělá se, v křesťanství den odpočinku

CITACE, POUŽITÁ LITERATURA

- H. ZELL. *Pulsatilla pratensis ssp. nigricans 002.JPG* [online] – [wikipedie.cz](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pulsatilla_pratensis_ssp._nigricans_002.JPG). [cit. 7.7.2013].
Dostupný na WWW:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pulsatilla
_pratensis_ssp._nigricans_002.JPG](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pulsatilla_pratensis_ssp._nigricans_002.JPG)
- Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.50
- VLASTIMIL STYBLÍK. *Tajemství slov*. Praha: SPN, 2006, ISBN 80-7235-336-5.